

ยูคาลิปตัส (*Eucalyptus* L'Hér.)

(๑) เลขที่คำขอ : ๑๘๗/๒๕๕๐ วันที่ยื่นคำขอ : ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

(๒) ชื่อผู้ขอ : บริษัท ยูคาลิปตัส เทคโนโลยี จำกัด

(๓) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เค 69

(๔) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : ยูคาลิปตัสพันธุ์ เค 69 ได้จากการผสมข้ามสายพันธุ์ ระหว่างยูคาลิปตัสพันธุ์ เค 25 (*Eucalyptus camaldulensis* Dehnh.) เป็นพันธุ์แม่ กับยูคาลิปตัสพันธุ์พีอี 1 (*E. pellita* F. Muell.) เป็นพันธุ์พ่อ ที่แปลงผสมเกสร บริษัท ยูคาลิปตัส เทคโนโลยี จำกัด อ.พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา ในปี ๒๕๓๘

(๕) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ปี ๒๕๓๘ ควบคุมการผสมเกสร (controlled pollination) ซึ่งเป็นการผสมข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ เค 25 (*E. camaldulensis* Dehnh.) กับต้นพ่อพันธุ์ พีอี 1 (*E. pellita* F. Muell.) ในพื้นที่ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา

ปี ๒๕๓๙ นำเมล็ดลูกผสมที่ได้มาปลูกทดสอบ (progeny trial) ในพื้นที่ อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี วางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน ๖ ซ้ำๆ ละ ๙ ต้น เมื่อไม้ที่ปลูกทดสอบอายุครบ ๕ ปี ทำการคัดเลือกแม่ไม้โดยพิจารณาจากลักษณะดีเด่นในด้านการเจริญเติบโต รูปทรงต้น และความสูงเป็นหลัก (phenotypic selection) ได้ต้นแม่ไม้ เค 69

ปี ๒๕๔๔ นำต้นแม่ไม้ เค 69 มาขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา จนได้จำนวนกล้าไม้ที่เพียงพอเพื่อนำกล้าไม้ที่ได้มาปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลน (clonal trial)

ปี ๒๕๔๔ ปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลนจำนวน ๘ แปลงในพื้นที่ อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี อ. บ่อทอง จ. ชลบุรี และ อ. สนาบชัยเขต อ. แผลงยาว อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา แต่ละแปลงวางแผนการทดลองแบบ RCBD ๔ ซ้ำๆ ละ ๖๐ ต้น เมื่อไม้ปลูกทดสอบอายุครบ ๓ ปี พบว่าพันธุ์ เค 69 มีคุณสมบัติด้านการเจริญเติบโตที่ดี และมีความสม่ำเสมอภายในโคลน

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ระยะกล้าไม้ (อายุ ๑ - ๓ เดือน)

ลักษณะลำต้น	ลำต้นกลม
ลักษณะใบ	รูปใบหอก มีความกว้างเฉลี่ย ๒.๓๔ ซม. มีความยาวเฉลี่ย ๘.๔๐ ซม. ขอบใบเรียบ มีการเรียงตัวของใบสลับตั้งแต่แรก สีเส้นกลางใบมีสีเขียวอ่อน สีก้านใบสีแดงแกมเขียว

ระยะต้นเจริญเติบโตเต็มที่ (อายุมากกว่า ๒ ปี)

ลักษณะทรงลำต้น	ทรงกลม มีร่องใต้กิ่ง เปลือกติดทั่วลำต้น เปลือกชนิดเรียบเป็นแผ่น ลอกเปลือกเป็นแถบสั้น สีของเปลือกนอก Brown Group 200 D สีของเปลือกใน Greyed Orange Group N 172 B
ลักษณะใบ	สีเขียวอ่อน Yellow Green Group 151 A ใบรูปหอกแคบ มีความกว้างเฉลี่ย ๒.๙๗ ซม. มีความยาวเฉลี่ย ๒๑.๖๐ ซม. ขอบใบเรียบ สีใบ Yellow Green Group 147 A สีเส้นกลางใบ Yellow Green Group 144 A สีก้านใบ Yellow Green Group 153 B
ลักษณะดอก	เป็นช่อดอกเดี่ยว เกิดที่ซอกใบ ช่อดอกสมมาตรตามรัศมี จำนวนดอกต่อช่อ ๕-๗ ดอก ลักษณะก้านช่อดอกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก้านช่อดอกยาวเฉลี่ย ๑๔.๘ มม. ความกว้างของก้านช่อดอกเฉลี่ย ๑.๓๖ มม. รูปทรงของเกสรเพศผู้ลักษณะงอเมื่อตัดตามแนวตั้งของดอกตูม รูปทรงของดอกตูมเป็นรูปกรวยประกบกัน รูปทรงของฝักปิดเป็นรูปกรวย ลายบนผิวดอกตูมเรียบ สีของเกสรเพศผู้เป็นสีครีม ลักษณะของก้านชูอับเรณูตั้งตรง รูปทรงของอับเรณูเป็นรูปรียาว จำนวนอวุลทั้งหมด ๖ แถว
ลักษณะผล	ผลเป็นรูปถ้วย ฝักปิดด้านบนของผลยื่นขึ้น ลักษณะด้านบนของผล หนูนขึ้น
ลักษณะเมล็ด	เมล็ดไม่มีปีก เมล็ดมีรูปร่างคล้ายรูปไข่ สีน้ำตาล

พันธุ์ เค 69

